

KATEDRÁLNY INFOLIST

15. - 21.3.2010

Liturgický kalendár:

Streda	17.3.	Sv. Patrika, biskupa	
Štvrtok	18.3.	Sv. Cyrila Jeruzalemského	
Piatok	19.3.	SV. JOZEFA, ŽENÍCHA PANNY MÁRIE	<i>Slávnosť</i>
Nedeľa	21.3.	5. Pôstna nedeľa	

Slávnosť 20. výročia vysviacky diecézneho biskupa

Kde je biskup, tam je Cirkev

Ubi Episcopus, ibi Ecclesia

Drahí bratia a sestry,

dňa 19. marca 2010 uplynie dvadsať rokov od biskupskej vysviacky Mons. Rudolfa Baláža, diecézneho biskupa banskobystrickej diecézy, na ktorej ste sa mnohí zúčastnili. Biskupskú vysviacku prijal z rúk J. Em. Jozefa kardinála Tomka v Banskej Bystrici.

Toto výročie si pripomenieme ďakovnou sv. omšou v nedeľu 21. marca 2010 o 9.30 h., ktorú bude celebrovat' diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Na slávnosť vás pozývame a prosíme vás o modlitby za nášho diecézneho biskupa.

Veriaci, ktorí sa nebudú môcť zúčastniť sv. omše osobne, budú môcť slávenie Eucharistie sledovať v priamom prenose v Televízii LUX a v Rádiu Lumen.

V pondelok 22. marca 2010 Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badíne usporiada program slávnostných celodiecéznych kňazských rekolekcií pri príležitosti osláv tohto výročia.

Pobožnosť krížovej cesty

Pobožnosť **Krížovej cesty** je aj túto nedeľu na Kalvárii o 14.³⁰, a po nej je sv. omša.

Svätec týždňa

Sv. Cyril Jeruzalemský (313? – 386?)

Pochádzal z kresťanskej rodiny. O jeho mladosti veľa nevieme, no je isté, že už veľmi skoro sa dal na mníšsky život. Študoval Sväté písmo a starokresťanských spisovateľov. Neskôr bol vysvätený za diakona a potom za kňaza. Žil v čase, kedy Cirkev už dosiahla vonkajšiu slobodu, no zvnútra ju ohrozovali bludné náuky. Tieto sa stali zdrojom veľkých vnútorných napätí medzi teológmi. Cyril sa v tejto situácii snažil o zmierňovanie napätia, vysvetľovanie a zblížovanie. Preto ho zvolili za biskupa v Jeruzaleme. Ukázal sa ako veľmi horlivý duchovný pastier. To však vyvolalo žiarlivosť cézarejského biskupa Akácia. Ten osočovaním dosiahol, že Cyril bol dvakrát z Jeruzalema poslaný do vyhnanstva. Po vyhnanstvách sa zúčastnil na koncile v Carihrade, kde boli (okrem iného) odhalené lži Cyrilových neprajníkov. Cyril tak mohol v pokoji spravovať Jeruzalemské biskupstvo až do smrti. Vynikal predovšetkým v katechézach, z ktorých sa zachovalo 24 zapísaných katechéz, určených zväčša pre katechumenov. Cyril sa opieral hlavne o Sväté písmo a apoštolskú tradíciu. Jeho katechézy vynikajú jasnosťou a praktickým zameraním na každodenný život.

ROK KŇAZOV

19.06.2009 – 11.06.2010

V rámci Roka kňazov by sme vám radi priniesli slovník funkcií a úradov aj s vysvetlením, ktoré sa v Cirkvi používajú, nakoľko sme sa viackrát stretli s otázkou, čo to-ktoré slovo znamená.

SLOVNÍK FUNKCIÍ A ÚRADOV A INÝCH NÁZVOV

Použitá literatúra:

František Vnuk – *Príručný slovník kresťanstva* (2003)

Kolektív autorov – *Malý teologický lexikon* (1989)

apoštolský delegát – osoba menovaná pápežom a splnomocnená informovať Vatikán o cirkevných záležitostiach na určenom mieste alebo

území (zvyčajne v krajine, s ktorou Vatikán nemá diplomatické styky).

apoštolský protonotár – pôvodne hlavný notár, neskôr člen Rímskej kúrie. V súčasnosti aj čestný titul, ktorým pápež vyznamenáva zaslúžilých kňazov v pastoračnej alebo administratívnej službe. Nositeľ a oprávňuje používať titul *monsignore* (Msgre., Mons.).

arcibiskup (gr. arche – hlava, episkopos – dohliadač, dozorca) – cirkevný titul, ktorým sa od 5.st. označuje biskup významného kresťanského strediska. V súčasnosti sa tento titul vzťahuje na biskupa stojaceho na čele cirkevnej provincie. Jeho postavenie je zdôraznené aj titulom *metropolita* a jemu podriadení biskupi sú *sufragáni*. Titul arcibiskupa sa niekedy udeľuje ako osobitná pocta aj biskupovi diecézy, ktorý je potom arcibiskup *ad personam* alebo arcibiskup *honoris causa*. Hodnosť arcibiskupa obyčajne dostáva aj nuncius.

arcikňaz – pomocník biskupa pri správe diecézy. Je ním kňaz menovaný biskupom, ktorý dohliada na činnosť kňazov susedných a blízkych farností zoskupených do menších administratívnych celkov (tzv. dekanátov). Tiež arcipresbyter, dekan.

archidiakon (gr. archos – hlavný, diakonos – sluha) – diakon v prvotnej cirkvi, ktorý bol hlavou zboru diakonov a ktorého si biskup vybral ako blízkeho pomocníka. Neskoršie sa takto označoval kňaz poverený dôležitými úlohami v diecéze. Tiež arcidiakon.

archijerej (gr. archos – vedúci, hieres – kňaz) – označenia arcibiskupa a biskupa vo východnej cirkvi.

archimandrita (gr. archos – vedúci, mandra – kláštor) - je u východných kresťanov hlavný predstavený viacerých združených kláštorov alebo niektorého významnejšieho kláštora. V západnej cirkvi je to opát.

asesor (lat. sedere – sedieť) – je prísediaci cirkevný sudca. V cirkevnom súde totiž sudca môže pribrať dvoch prísediacich poradcov, ktorých si musí voliť zo zboru sudcov svojho cirkevného súdu. V niektorých diecézach biskupi menujú svojich zaslúžilých kňazov čestnými asesormi.

asistent (lat. assistens – prítomný, pomocník) – **1.** klerik, ktorý pomáha biskupovi pri pontifikálnych úkonoch; **2.** kňaz, ktorý pomáha novokňazovi pri jeho prvej sv. omši; **3.** diakon, ktorý asistuje biskupovi pri slávnostnej sv. omši, sprevádza ho pri príchode a odchode, sedí pri jeho biskupskom stolci, sníma mu mitru, podáva berlu a pod.

audítor (lat. počúvajúci) – biskupom určený sudca cirkevného súdu, ktorý v danom procese predvoláva a vypočúva svedkov a pripravuje súdne spisy.

**Aj tento rok Vás v každú nedeľu
Veľkého Pôstu
pozývame na spoločné
Krížové cesty na Kalvárii
o 14:30 h.**

tento rok hostíme:

- * 21. február - B. Bystrica – katedrála
- * 28. február - Zvolen – mesto
- * 7. marec - B. Bystrica – Fončorda
- * 14. marec - B. Bystrica – Sásová
- * 21. marec - bohoslovci
z kňazského seminára – Badín
- * 28. marec - mládež
z príležitosti Kvetného víkendu
- * 2. apríl / V. Piatok/ - gen.
vikár Mons. Marián Bublinc

**ihneď po skončení Krížovej cesty sa bude
v Kalvárskom kostolíku slúžiť sv. omša**

Bratia Bosí Karmelitáni